

Transport van balen

Inhoudsopgave

- Gewenste situatie
- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Checklist
- Meer informatie

Goedgekeurd door Sociale Partners

Geactualiseerd: maart 2024

Bij het laden en lossen van stro- of grasbalen kunnen gevaarlijke situaties ontstaan ten gevolge van het vallen van deze balen. Balen stro of gras kunnen een gewicht van zo'n 350 tot 500 kilo hebben. Niet goed gestapelde balen stro of gras kunnen omvallen. Voor het [werken met de balenpers](#) is een aparte tekst in de arbocatalogus opgenomen.

Gewenste situatie

- ✓ Het werken met balen stro of gras mag niet tot gevaarlijke situaties en ongevallen leiden.

Maatregelen

- ➔ Zorg bij laden en lossen voor een veilige machine met cabine of kooiconstructie die bestand is tegen vallende balen.
- ➔ Zorg voor het veilig vervoeren van balen.
- ➔ Zorg voor een veilige werkwijze voor het stapelen van balen (o.a. de balen zoveel als mogelijk in verband stapelen).
- ➔ Maak afspraken dat klanten, onbevoegde medewerkers en/of derden niet in de nabijheid van het lossen van stro- of grasbalen aanwezig mogen zijn.

Afbeelding: Machine met kooiconstructie (FOPS cabine). Met FOPS wordt de bescherming tegen vallende objecten aangeduid.

Toelichting op de maatregelen

1. Veilige machine

- Kies minimaal voor een FOPS cabine

2. Een veilige werkwijze van vervoeren

- Werk bij voorkeur met een trailer die voorzien is van een walkingfloor (zie onderstaande 1e afbeelding).

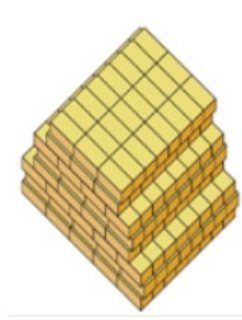
- Kies bij voorkeur een aanhanger met voldoende verhoogde zijkanten of een hydraulisch hekwerk (zie bovenstaande 2e afbeelding).
- Zet alle balen vast met spanbanden (zie onderstaande afbeelding).

3. Veilige werkwijze van stapelen van balen

- Stapel de basis die iets smaller wordt als deze hoger wordt.
- Stapel niet hoger dan anderhalf keer de breedte van de basis.
- Stapel volgens een overlapmethode in de nabijheid waar personen langs moeten lopen. De eerste laag leg je in de lengte, die daarboven in de breedte.
- Stapel ronde balen altijd op de platte kant (zie onderstaande afbeelding).

- Overschrijd nooit de maximale belasting van de aanhanger.
- Zorg voor de juiste gewichtsverdeling. Zowel voor en achter, als links en rechts. Houd hier tijdens het laden en lossen ook rekening mee.
- Hanteer de bandenspanning zoals door de fabrikant is aanbevolen.
- Let op: houd rekening met de hoogte van viaducten. Deze zijn in Nederland doorgaans gebouwd op doorrijhoogte van minimaal 4 meter.

4. Afspraken met klanten, onbevoegde medewerkers en/of derden

- Maak vooraf met de klant afspraken over de hulp van personen bij het lossen.
- Spreek ook af dat andere mensen worden weggestuurd, omdat ze gewond kunnen raken door vallende balen.

Instrueren van medewerkers

- Zorg dat medewerkers een aantoonbare instructie hebben gehad over het stabiel stapelen, een veilige werkwijze van laden en lossen, het wel of niet laten helpen bij het lossen van de balen bij de klant.
- Instrueer medewerkers bij het gebruik van spanbanden om bij het lossen de spanbanden eerst iets losser te zetten voordat ze helemaal losgemaakt worden. Na het losser zetten moet eerst de stabiliteit gecontroleerd worden.
- Instrueer medewerkers om bij het verplaatsen van stro- of grasbalen met de trekker of verreiker in een lage stand te rijden. Dit om kantelen te voorkomen.
- Instrueer medewerkers bij het lossen van een walkingfloortrailer niet binnen vijf meter achter de trailer te gaan staan.

Checklist

- Rijd bij het verplaatsen van stro of grasbalen met de trekker of verreiker met de last in een lage stand. Zet de aanhanger op een egale en stevige ondergrond.
- Controleer de bandenspanning van de aanhanger.

- Controleer of de maximale belasting van de aanhanger niet wordt overschreden.
- Zorg voor een massaverhouding die voor en achter in verhouding is.
- Zorg dat klanten / derden niet in de buurt zijn van het lossen van stro- of grasbalen.
- Zet spanbanden bij het lossen eerst iets losser voordat je ze helemaal loshaalt.. Na het losser zetten controleer je de stabiliteit. Als de balen goed blijven staan kan je de spanbanden helemaal losmaken. Begin pas met lossen als de persoon die de spanbanden losmaakt klaar én weg is.
- Betreed geen ruimte of terrein waar strobalen niet gestaffeld gestapeld staan.
- Ga niet binnen een afstand van vijf meter achter een walkingfloor trailer staan die gelost gaat worden.
- Werk je met een zelflosser voorzien van een walkingfloorsysteem:
 - Zet het voertuig op de handrem
 - Open de deuren van de trailer
 - Houd afstand van een walkingfloor wanneer deze in beweging wordt gezet.

Meer informatie

- Toobox Cumela: [Veilig balen stapelen en vervoeren.](#)